

Naqqiut

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut 9. august 2023-imeersoq taarserpaa
(Naalakkersuisup taaguutaata allangortinneqarnera suliarineqarpoq)

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna matumuuna Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuutip (Inatsisip unioqqutinneqarneranni pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermut ilaatillugu politiit inunnik sunniiniartartunik atuinerat il.il.) Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisip Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Tungavilersuut

Kalaallit Nunaanni qallunaat akisussaaffigalugu suliaassarfiisa ineriartortinneqarnissaannut naalakkersuisut Kalaallit Nunaannilu Namminersorlutik Oqartussat suliaqarnerannut atatillugu aamma inunnik sunniiniartartunik atuinikkut inatsisunik unioqqutitsinerit pinerluttoqarsimaneranik paasiniaaffigineqarnerannut politiit periarfissaasa patajaallisaavigineqarnissaat siunertaralugu inatsisissatut siunnersuut suliarineqarpoq, matumani sunniiniarneq ikiaroorartut pillugit pinerluttuliornerit, aqqissuussaasumik pinerluttuliornerit aamma internettikkut pinerluttuliornerit pillugit pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerit ilanngullugit. Ullumikkut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi sunniiniarneq pillugu malittarisassanik peqanngilaq.

Nalinginnaasumik pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermi iliuutsinut akerliusumik – sunniiniarneq politiinit aalajangersimasumik annertussusilimmik immikkut ittumik suliniuteqarnertut pissuseqarpoq, tamatumuuna pinerluttuliornerup ingerlanneqarnerani ilanngunnermik politiiit eqeersimaartumik peqataasoqarluni. Allatut oqaatigalugu politiit inuup sunniiniartartup iliuuseqarneratigut pissutsit, inatsimmik unioqqutitsinerup aalajangersimasumik isikkoqartup ataani, ima sunnerneqassapput, politiit inatsimmik unioqqutitsineq pillugu paasinnissinnaalissallutik aamma suliami pisariaqartinneqartunik uppersaatnik qulakkeerinnissinnaalissallutik.

Internettikkut oqalliffiit assigiinngitsut matoqqasut, tassani pinerluttuliornerit assersuutigalugu inatsisip unioqqutillugit tuniniaasarfii, politiit iserfigisinnaalissagaat tamatumaa assersuutigalugu kingunerissavaa. Taamaalillutik internettikkut pinerluttuliornerit akiorniarneqarneranni politiit pitsaanerusunik pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerminnut atasumik sakkussanik pissapput.

Kalaallit Nunaanni politiit inunnik sunniiniartartunik atuinerat aamma sunniuteqarluartumik pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermut sakkuusinnaammat, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 2021-imi ataatsimiinnerminni tamanna innersuussutigaa. Ilaatigut nunat tamat akornanni pinerluttuliornerit killeqarfiit qaangerlugit pissuseqaleriartortumik nalinginnaasumik ineriartornerat, kiisalu Danmarkimi internetti atorlugu pinerluttuliornerit pillugit unammilligassat Kalaallit Nunaanni annikinnerunnginnerat, tamatumunnga tunngaviuvoq.

Tamakku tunngavigalugit inuit sunniiniartartut pillugit qallunaat malittarisassaasa assinginiq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassanik ilanngussisoqarnissaa Naalakkersuisut noqqaassutigisimavaat.

Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Politiit inatsisunik unioqquטיםisoqarneranik paasiniaanerisa patajaallisaavigineqarnissaat inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq, matumi inunnik sunniiniartartunik atuinikkut ikiaroorartut pillugit pinerluttuliornerit, aqqissuussaasumik pinerluttuliornerit aamma internettikku pinerluttuliornerit pillugit pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerit ilanngullugit.

Sunniiniarnerup sulisunik ilinniarsimasunik immikkullu ittunik piginnaasalinnik piunasaqartitsinera eqqarsaatigalugu, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit sammisamik suliaqarnerannut atugassami, Rigspolitiini immikkut ittumik piginnaasalinnut immikkoortotaqarfiit suliani taamaattuni Kalaallit Nunaanni Politiinik ikiuisinnaanerit, Rigspolitiit ilisimatitsissutigisimavaat.

Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit tulluuttuni taaneqarput:

Politiit inatsimmik unioqquטיםisoqarnerani pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerminnut atatillugu, politiit inatsimmik unioqquטיםisoqarneranut atatillugu kialluunniit inatsimmik unioqquטיםinissaanut imaluunniit inatsimmik unioqquטיםinerata ingerlatiinnarnissaanut kajumissaarneqarnissaa siunertaralugu, ikiuinissamik imaluunniit iliuitsinik aalajangiinissamik neqerooruteqarsinnaalissapput (assersuutigalugu iliuitsinik erseqqinnerusunik iliuseqarnikkut). Taamaalilluni politiit arlaatigut inuup allap pinerluttuliornermik suliaqarnerani eqeersimaartumik ilanngunnerat, sunniiniarnerup kinguneraa.

Kisianni aalajangersimasumik qisuariartitsiniarnermik inerteqquteqarnermik taaneqartartumik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq, tamatumalu kingorna sunniiniarnerup inatsimmik unioqquטיםinerup annertussusaata ingasassusaaluunniit annertunerulersinneqarnera kingunerissanngilaa. Inatsimmik unioqquטיםineq siulianili suliarineqalereersimasoq imaluunniit misilinneqarsimasoq pineqartinnagu, politiit inummik sunniiniartartumik atuinerminni inatsimmik unioqquטיםinermik aallartitsinnginnissaat taamatut killiliinerup malitsigaa. Aammattaaq inatsimmik unioqquטיםinermik suliarineqalersumik imaluunniit

misilinneqartumik politiit sunniisinnaangillat, taamaattoqarpat unioqqutitsinerup suussusaa allanngortinneqassamat, tassuunalu inatsimmik unioqqutitsinerup annertussusaa ingasassusaaluunniit annertusineqarsinnaamat.

Assersuutigalugu ikiaroonartunik niueruteqarnermi inuit akuusut akornanni ikiaroonartup annertussusissaata ilimagineqareersup politiinit ilaneqannginnissaa, aalajangersimasumik qisuariatitsiniarnermik inerteqquteqarnerup ajornaatsumik kinguneraa. Tassa tuniniaasup pissarsiarereersimasaanik annerusumik inuk sunniiniartartoq pisiniarluni neqerooruteqarsinnaanngingilaq, tassani tuniniaasup nioqqutissanik pissarsiassamisut tuniniagassamisullu eqqarsaatigisani sinnerlugit tuniniagassaminik pissiarsiniartariaqalinnnginnissaa tassunga pissutaavoq. Pinerluttuliornerup akiorniarneqarnera politiit taamaallaat siunertarisariaqarpat, aamma taamaamat pinerluttuliornermik ingasannerusunik pinngitsaaliiniarnermik misiliiniartussaangillat. Inuit sanngiitsut pinerluttulioqqullugit, imaluunniit taakku pinerluttuliornermik ingasannerusunik suliaqaqqullugit politiit ussissanngilaat.

Tamatuma saniatigut sunniiniarnerup taamaallaat politiini tjenestemandinit aamma politiini atorfilinnit pinerluttoqarsimaneramik paasiniaanissamat immikkut ittumik piginnaasaqartunit suliarineqarnissaa pillugu piumasaqaateqarpoq. Taamaattoq inatsimmik unioqqutitsisoqarnerani, pinerluttoqarsimaneramik paasiniaaffigineqartumi, inatsimmik unioqqutitsinermut naleqqiullugu ikiuunneq annikitsuinnaappat, inatsimmik unioqqutitsinerup suliarineqarnissaanut ingerlatiinnarneqarnissaanulluunniit, politiinik isumaqatigiissuteqarnikkut inuit uniformeqaangitsut ikiuussinnaapput.

§ 349, imm. 1-imi oqaatsit atukkat pinerluttulerinermi inatsimmi § 13-imut tikkuussippat, taamaalilluni politiit qanoq iliorneri kinaassusersuunngitsumik isigalugit sunniiniarnermi oqaatsit imarisaanni ilaatinneqassappata, pinerluttulerinermi inatsimmi § 13-ip ataanut, tassani peqataaneg pillugu malittarisassat pineqarput, ilanngunneqassallutik. Tamatuma saniatigut politiit tungaanniit immikkut ittumik suliniuteqartoqarsimanissaa piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni siunnersuummi § 349 a, imm. 2 malillugu, sunniiniarnermi, inatsimmik unioqqutitsinermi pissutsit pingaarutillit tamatumuuna politiit sunninnngippatigit, imaluunniit kajumissaarineq taamaattoq politiit pisinnaatitaaffinnik, pigisanik tigussaasunik imaluunniit atortussanik allanik, erseqqinnerusunik annertussusilimmik internettikkut tuniniarneqartunik pissarsinerannik taamaallaat kinguneqarpat, iliuitsit kialluunniit inatsimmik unioqqutitsinissaanut imaluunniit inatsimmik unioqqutitsinerata ingerlatiinnarnissaanut kajumissaarneqarnissaa siunertaralugu aalajangerneqartut, ilaatinneqanngillat.

Nalinginnaasumik pinerluttoqarsimaneramik paasiniaanerni ilutsit aamma eqqartuussisarnermik inatsimmi sunniiniarneq pillugu malittarisassat akornanni killiliineq tassa appasinnerpaamik killiliussap taassuma aalajangersarpaa. Pisoq tassani politeeq uniformeqaangitsoq aqqusinermi ikiaroonartumik neqeroorfigineqartoq neqeroorummullu qujasoq assersuutaasinnaavoq. Uani inuup sunniiniartartup tungaanniit kajumissaarisoqaanngilaq.

Ikiaroorartunik tuniniaasup pinngitsoorani ikiaroorartuq tunisimassavaa imaluunniit tuniniarsarisimassallugu.

Assersuut alla tassaavoq ussassaarineq, tassani politiip arnap uniformeqarani sulisup sumiiffimmi, siusinnerusukkut pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit arlallit pinngitsaaliillunilu atoqatiginninniarnert pinerluutigineqartarsimaffianni, ussassaarisutut pissusilersornera pineqarpoq. Uani sunniinarneq pineqanngilaq, kisianni uukapaatitsinerulluni, tassani inuk sunniiniartartoq taama pisoqarpat pisup ingerlanerani “eqqugaasunnorsinnaavoq”.

Inatsisissatut siunnersuummi § 349 a, imm. 1 malillugu, politiit sunniinalersinnagit piumasaqaatit tulluuttut naammassineqarsimassapput.

Siullertut inatsimmik unioqqutitsinerup suliarineqalernera imaluunniit misilinneqalernera pissutissaqartumik pasilliutigineqassaaq.

Aappaattut sunniinarneq politiit pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerannut pingaarutilimmik kinguneqartussatut isumaqarfigineqassaaq.

Pingajuattut inatsimmik unioqqutitsineq, pinerluttoqarsimaneranik paasiniaaffigineqartoq, sakkortuumik inatsimmik unioqqutitsinermut tunngassuteqassasoq, imaluunniit pinerluttulerinermi inatsimmi § 85, imm. 1-ip imaluunniit 2-ip (meeqqanik kanngunartuliorneq), § 104 (peqquserlunneq), § 105 (paasissutissat pillugit peqquserlunneq), § 108 (pinngitsaaliilluni iliuseqartitsineq), § 111, imm 1 (tillitanik niuerneq), imaluunniit § 111 a (aningaasatigut peqquserluutinik malunnarunnaarsaaneq), inatsisinillu unioqqutitsineq internetti atorlugu unioqqutitsinerutillugu, Ikiaroorartut pillugit Inatsisartut inatsisaannik imaluunniit Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsimmik unioqqutitsinermik tunngassuteqarnissaa piumasaqaataavoq.

Piumasaqaatit pingasut tamarmik naammassineqarpata, sunniiniarnerup suliarineqalinnginnerani politiit sioqqutsisumik eqqartuussivimmit akuersissummik pisimanissaat aamma aallaaviatigut piumasaqaataavoq. Aammattaaq inummik sunniiniartartumik atuisoqarsimaneq pillugu illersuisoqarsimappat illersuisumut nalunaaruteqartoqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi piumasaqaataavoq.

Naggataagut suliap eqqartuussivimmi suliarineqarnerata nalaani inuit sunniiniartartut aamma politiini tjestemandit immikkut ittumik atorfimmini atuuffillit nassuiaanissat pillugit aamma kinaassusaasa il.il. isertuunneqarnissaannut periarfissat pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassanik ilanngussisoqarnissaa, inatsisissatut siunnersuutikkut aallarnerniarneqarpoq. Ilaatigut matut matunerisigut aamma ilisimannittut peqquneqarnerisigut, aamma eqqartuussivimmi suliap suliarineqarnerani inuup sunniiniartartup eqqortumik atiata saqqummiunneqannginneratigut tamanna pisinnaavoq. Taakku atii ilisimaneqalerpata, aamma immaqa qanoq isikkoqarneri ilisimaneqalerpata, taakku sunniiniarnerup kingunerisaanik, amerlanertigut immikkut ittumik suliaqarneranni taamaattuni, atoqqinneqarsinnaajunnaassapput.

Missingiummut Naalackersuisut oqaaseqaataat

Naalagaaffimmi politeeqarfinni allani soorlu taamaattoqartoq, pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerni paasinarsisitsinernilu sakkut assinginik Kalaallit Nunaanni Politiit pinissaat, Naalackersuisut naammagisimaarpaat. Ingammik internettikkut ikiaroomartut pillugit pinerluttuliornerit pinerluttuliornerillu allat pineqartillugit, inatsisinik unioqqutitsinerni inuit tunuliaqutaasut kikkunerisa ersersinneqarnissaannut politiit sunniiniarnermik periarfissaqalernerat, sakkuuvoq pingaaruteqartoq.

Oqartussaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliaasaqarfiani inatsisissatut siunnersuutip aningaasartuuteqarnerunernik killilinnik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taakkulu Inatsiseqarnermut ministereqarfinnut aningaasaqarnikkut killissarititaasut iluannit aningaasartuutigineqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersortumik inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq.

Tusarniaaneq

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusarniaaneq ingerlassimavaa, tassani kalaallit oqartussaasui attuumassuteqartut ilanngunneqarsimallutik. Siunnersuut 2023-imi ulloq 16. majimiit 13. juuni ilanngullugu tusarniutigineqarsimavoq.

Ilanngussat

1. Eqikkaaneq
2. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsisissatut siunnersuut (Inatsisit unioqqutinneqarneranni pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermut ilaatillugu politiit inunnik sunniiniartartunik atuinerat il.il.)
3. Tusarniaanermut nalunaarsuutit oqaasertalersukkat